

Список використаних джерел:

1. Градецький А.В. Освіта як засіб виправлення засуджених // Держава та регіони // Сер.: Право. – 2015. – № 1 (47) – С. 51-55.
2. Лисенко М. І. Забезпечення права на працю засуджених в умовах ізоляції // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Сер.: Юриспруденція. – 2015. – № 13. – Том 2. – С. 78-80.
3. Кримінально-виконавче право України: Підручник. – К.: Всеукраїнська асоціація видавців «Правова єдність», 2008. – 352 с.
4. Сюр С. В. Зарубіжний досвід отримання освіти засудженими: порівняльний аналіз // С. В. Сюр // Вісник Академії митної служби України. Сер.: Право. – 2010. – № 1. – С. 143–147.

Науковий керівник: старший викладач Ілько С.А.

***Сіденко Вадим Валентинович,
Парфенчик Катерина Василівна***
студенти IV курсу

*соціально-правового факультету
Національного університету «Одеська юридична академія»*

УРБАНІЗАЦІЯ ЯК КРИМІНОГЕННИЙ ФАКТОР: ШЛЯХИ ПОПЕРЕДЖЕННЯ

Процес урбанізації, переміщення до міст все більшої кількості людських, матеріально-технічних та культурно-інформаційних ресурсів, обумовлює глобальну тенденцію перетворення злочинності у явище, яке в більшості випадків є характерним саме для міста [1, с. 706]. Критичної гостроти проблема злочинності набуває у великих містах, на що впливають притаманні їм складні економічні, соціальні, демографічні, соціально-психологічні та інші проблеми.

Питання стосовно запобігання злочинності в урбанізованих регіонах у кримінології є актуальним та важливим уже впродовж тривалого часу. Попри це, аналіз різноманітних джерел свідчить про те, що до вирішення цього завдання ще дуже далеко. Головними проблемами тут є відсутність бажання розробляти заходи запобігання, поверхневий підхід до цього питання, а також приділення уваги іншим аспектам функціонування міст.

Було б доречно, на нашу думку, акцентувати увагу на успішному досвіді діяльності ООН та інших органів і організацій з питань запобігання злочинності у великих містах, а також працях вітчизняних і зарубіжних науковців, які посвячені даному питанню.

Серед основних заходів загальносоціального та профілактичного характеру, які спрямовані на послаблення дії чинників злочинності в урбанізованих регіонах, варто виділити наступні:

1. Діяльність, що спрямована на вдосконалення соціального середовища міста. Цей захід має найбільш основоположний та глибинний характер. Іде мова про поступове зниження рівня анонімності способу життя жителів міста шляхом створення різноманітних об'єднань (територіальних, трудових тощо), здатних здійснювати ефективний соціальний контроль за поведінкою жителів міста.

Це не має бути створенням в місті якоїсь подібності замкнутих сільських громад чи утворення безлічі соціальних осередків, які примушують жителів до дотримання чітко встановлених правил поведінки. Створення таких громад може реалізовуватися тільки природним чином за рахунок розвитку всіх форм місцевої самодіяльності і місцевого самоврядування. Міська влада, політична і економічна еліта, засоби масової інформації можуть лише створити для нього сприятливі економічні, політичні, правові, організаційні і ідеологічні умови, але жодним чином не керувати ним.

Варто зазначити, що в Україні вже створена певна правова основа для підвищення ролі територіальних громад міст. В Законі України «Про столицю України – місто-герой Київ», де визначено самостійні суб'єкти системи міського самоврядування та вказані територіальна громада міста і органи самоорганізації населення, які безпосередньо здійснюють місцеве самоврядування (ст. 6) [2]. Щось аналогічне варто створити і для загальнодержавного рівня.

Громадські протести, які відбулися в Україні у листопаді 2013 р. – лютому 2014 р., більш ніж підтверджують необхідність здійснення таких заходів.

2. Вдосконалення структури міської влади. Є доцільним проведення всебічного аналізу структуру міської влади і розробки заходів по її оптимізації. Зокрема, варто оптимально розподілити повноваження між міськими та районними державними адміністраціями і міськими та районними радами, а також перерозподіл компетенції між органами влади різних рівнів для забезпечення ефективного виконання покладених на них функцій. Аби це було здійснено і вони мали необхідну підтримку у подальшій реалізації цих заходів, вони могли б ініціювати ухвалення необхідних доповнень до чинної законодавчої бази.

3. Розвиток виробничої інфраструктури. Внаслідок розвитку виробничої інфраструктури і збільшення кількості добре оплачуваних робочих місць в місті виникла б основа для законослухняної поведінки жителів міста та мінімізувало б чисельність соціальних груп з низьким рівнем доходу, представники яких з великою ймовірністю можуть стати на злочинний шлях.

4. Розробка концепції скорочення злочинності в місті. Це завдання для міських політиків, журналістів, вчених, громадськості. Реалізація цього заходу передбачає проведення протягом тривалого часу наукових досліджень, семінарів, суспільно-політичних акцій, систематичних публікацій матеріалів в ЗМІ.

5. Вдосконалення міського інформаційного середовища. В даний час пересічні жителі міста погано обізнані з соціально-економічною ситуацією в своєму місті, змістом і порядком ухвалення міськими органами державної влади та місцевого самоврядування управлінських рішень. Латентний характер багатьох сторін життя міста створює сприятливі умови для здійснення представниками місцевої влади корупційних дій. Завданням міської влади та ЗМІ має бути, в першу чергу, істотне підвищення рівня обізнаності населення про всі сторони міського життя. Це стане передумовою для створення інформаційної основи для підвищення ролі громадян і їх об'єднань в усіх сферах життя міста.

Список використаних джерел:

1. Философский энциклопедический словарь / Гл. редакция: Л.Ф. Ильичев, П.Н. Федосеев, С.М. Ковалев, В.Г. Панов. – М. : Сов. Энциклопедия, 1983. – 840 с.

2. Про столицю України – місто-герой Київ: Закон України від 15.01.1999 № 01-XIV // Відомості Верховної Ради України – 1999. – № 11. – ст. 79.

Науковий керівник: к.ю.н., доцент Березовський А.А.